

AVRUPA'DA İNSAN HAKLARI

2019 DEĞERLENDİRMESİ

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

Uluslararası Af Örgütü, tüm insanların insan haklarından faydalandığı bir dünya için mücadele eden 7 milyondan fazla kişinin oluşturduğu bir küresel harekettir.

Vizyonumuz, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve diğer uluslararası insan hakları kabullerinde yer verilen insan haklarından her bir bireyin faydalanıyor olmasıdır.

Tüm hükümetlerden, siyasi ideolojilerden, ekonomik çıkarlardan ve dini inançlardan bağımsız ve asli gelir kaynağı üye aidatları ve bireysel bağışlar olan bir kurumuz.

Bu rapor Uluslararası Af Örgütü'nün 2019 yılındaki çalışmalarını ve takip ettiği konuları belgelemektedir. Raporunda herhangi bir ülke ya da bölge hakkında bir konu başlığı bulunmaması Uluslararası Af Örgütü'nün üzerinde çalıştığı insan hakkı ihlallerinin yıl içerisinde söz konusu yerde olmadığı anlamına gelmez. Bölümlerin uzunluğu, Uluslararası Af Örgütü'nün herhangi bir ülke veya bölge hakkında izlediği konuların kapsamı ve derinliği açısından kıyaslama ölçütü olarak değerlendirilemez.

© Uluslararası Af Örgütü 2020
Aksi ifade edilmediği müddetçe, bu belgedeki içerik Creative Commons (atıf, ticari olmayan, türetilmemiş, uluslararası 4.0) tarafından lisanslıdır.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>
İzinler konusunda daha fazla bilgi için lütfen internet sayfamızı ziyaret edin: www.amnesty.org
Uluslararası Af Örgütü dışında bir telif hakkı sahibine atfedilen içerikler Creative Commons lisansına tabi değildir.
İlk kez 2020 yılında yayımlanmıştır.
Amnesty International Ltd
Peter Benenson House, 1 Easton Street
Londra WC1X 0DW, Birleşik Krallık

İndeks: EUR 01/2098/2020

Orijinal dili: İngilizce

amnesty.org.tr

Kapak fotoğrafı: Fransa'nın Strazburg kentinde 2019 yılında düzenlenen 1 Mayıs yürüyüşüne katılan insanların etrafında renkli sis bombasının dumanları varken bir protestocu megafondan konuşuyor.
© PATRICK HERTZOG/AFP via Getty Images

**ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ**

AVRUPA BÖLGESİNE GENEL BAKIŞ

2019'da Avrupa'nın merkezindeki bazı devletler, devletin hesap vermemesini sağlamak için yargı bağımsızlığını zayıflatmaya çalıştı. Avrupa Birliği (AB) sınır ve göç kontrolü için diğer ülkeleri kullanmayı sürdürdü. Bunun sonucunda insan hakları açısından ağır riskler ortaya çıktı: On binlerce kişi çatışmalara, şiddete ve işkenceye maruz kalmaya, mahrumiyet içinde belirsiz bir geleceği beklemeye zorlandı. Sınır ve göç kontrolü politikalarına karşı çıkanlar sıklıkla karalama kampanyalarına hedef oldu, tacize uğradı ve hatta idari cezalar ve ceza yaptırımlarıyla karşı karşıya kaldı. Gittikçe artan sayıda insan hakları savunucusu, aktivist ve bağımsız basın tehditler ve yargılamalarla karşı karşıya kaldı. Sokaklardaki muhalefete çoğunlukla sınırlandırıcı tedbirler ve polisin aşırı güç kullanımı ile yanıt verildi. Bu genel tahammülsüzlük ve ayrımcılık, azınlıklara ve azınlıkların haklarını savunanlara karşı şiddete dönüştü ve bazı toplulukların giderek daha artan bir biçimde damgalanmasına neden oldu. Tecavüz de dahil cinsel şiddetten hayatta kalanlar adalete erişimde engellerle karşılaşmaya devam etti. İki ülkede ilk kez Onur Yürüyüşü gerçekleştirildi, ancak diğer birçok ülkede LGBTİ+ haklarıyla ilgili yasa ve politikalarda gerilemeler kaydedildi. Ayrıca, Türkiye hükümeti 27 Şubat'ta AB ile olan sınırlarını açacağını duyurduğunda, tek bir saldırı neticesinde 34 Türkiye askerinin hayatını kaybetmesinin ardından Türkiye'nin Suriye'nin İdlib şehrine yönelik "Bahar Kalkanı" harekâtı başlatılmıştı. Yine bu zaman diliminde, Rusya tarafından desteklenen Suriye ordusu, Türkiye destekli silahlı muhalif gruplar tarafından kontrol edilen son yerleşim yerine doğru ilerleme kaydetmiş; Türkiye ise NATO'dan, "Bahar Kalkanı" harekâtıyla ilgili olarak destek talep etmişti.

2019'da Avrupa Birliği'nin kurucu değerlerine kendi içinden açıkça meydan okundu. Polonya'da iktidar partisi, hakimleri ve mahkemeleri denetim altına almak için daha sert adımlar atarak, hukukun üstünlüğü ilkesinin temel bir parçası olan yargı bağımsızlığını tehdit etti. Polonya'daki süreç, değerlerin Avrupa'nın dört bir yanında nasıl değiştiğini net bir biçimde gösterdi ve Macaristan, Romanya ve Türkiye'de yargı bağımsızlığına ilişkin kaygılar da sürüyor. Sınırların korunmasına insan hayatının korunmasından daha büyük önem atfeden göç politikalarından, yaygın muhalefete ve protestolara çoğunlukla kolluk kuvvetlerinin hak ihlalleriyle sonuçlanan yanıt verme biçimlerine kadar Avrupa'nın dört bir yanında bu değerlerdeki değişimin belirtileri görüldü. Dini ve etnik azınlıklara yönelik hoşgörüsüzlük çoğunlukla şiddet ve ayrımcılığa dönüştü.

2019 birçok devletin, sınırları içinde yaşayan herkesin haklarını güvence altına kalmakta yetersiz kaldığını gösterdi; ancak her ne pahasına olursa olsun bu duruma karşı çıkan ve devletlerden hesap sormak için mücadele eden cesur insanların sayısı da hiç az değildi. İnsanlar haklarını talep etmek ve daha adil, daha hakkaniyetli bir toplum istediklerini duyurmak için kalabalıklar halinde sokaklara çıktı. Sokaklara çıkan insanlar hükümetlere yalnızca ülke içindeki değil, iklim değişikliği gibi küresel sorunlarla ilgili de sorumluluklarıyla yüzleşme çağrısında bulundu. Bu insanların harekete geçmesi geleceğe dair umut ışığı yaktı.

2019 yılında 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde kadın cinayetlerini ve kadına karşı şiddeti protesto etmek için İstanbul'da toplanan göstericiler. © Burak Kara via Getty Images

GÖÇ

2019'da 120 bin civarında sığınmacı ve göçmen düzensiz yollardan Avrupa'ya ulaştı. Avrupa'ya Orta ve Batı Akdeniz yollarından gelenlerin sayısı azalırken, Doğu Akdeniz yolundan gelenlerin sayısı arttı.

Göç ve sınır kontrolünün en iyi yolunun, insan hakları geçmişli kuşkuolu olan ülkelerden "taşeron hizmet" almak olduğuna yönelik kanaat bu yıl da yaygındı. AB ülkeleri için göçmenleri ve sığınmacıları AB'nin çeperlerinde çok kötü koşullarda tutmakla sınırlarının hemen dışında tutmak arasında fark olmadığı, her iki yolun da kabul edilebilir olduğu görüldü.

Orta Akdeniz'i geçmeye çalışan sığınmacılara ve göçmenlere yönelik insan hakları ihlalleri, Nisan ayında Libya'da çatışmaların yeniden şiddetlenmesi üzerine daha üst boyutlara ulaştı. Sığınmacılar ve göçmenler işkence ve keyfi gözaltının yanı sıra savaştan grupların bombardımanlarına ve doğrudan saldırılara maruz kaldı; onlarcası hayatını kaybetti. Güvenlik durumunun gittikçe ağırlaşmasına ve Libya'daki gözaltı merkezlerinde sistematik insan hakları ihlalleri işlendiğini gösteren kanıtların çoğalmasına rağmen Avrupa ülkeleri göçmen ve mültecilerin Libya'da tutulması için Libya ile iş birliği yapmayı sürdürdü. İtalya hükümeti Kasım ayında Libya ile göç anlaşmasının süresini üç yıl daha uzattı.

Libya ile iş birliği, İtalya hükümetinin uyguladığı "kapalı liman" politikası ile bir arada yürütüldü. Bu politika gereğince, sivil toplum örgütlerine (STÖ) ait gemilerin denizde insanları kurtardıktan sonra güvenli bir limana yanaşması engelleniyor. Akdeniz devletleri kendi aralarında insanların hangi ülkede karaya çıkartılacağını tartışırken, gemiler içindeki insanlarla haftalarca denizde bekletiliyordu. Bu politika, İtalya'da hükümetin değişmesinin ardından sona erdi ve Fransa, Almanya, İtalya ve Malta arasında imzalanan geçici bir anlaşmaya zemin hazırladı. İleri doğru küçük ve geçici bir adım olsa da bu anlaşma, denizde kurtarılan insanların karaya çıkarılması ve yeniden yerleştirilmesi konusunda dört ülke arasında asgari koordinasyonu sağlıyor.

İnsan hakları örgütleri defalarca kınamasına rağmen 2016'da imzalanan AB-Türkiye Anlaşması bu yıl da AB'nin Doğu Akdeniz'deki göç politikasını şekillendirdi. Türkiye'de sığınmacı ve mültecilere yönelik ağır insan hakları ihlallerinin bildirilmesi, Türkiye'nin göç meselesinde ortak olarak görülmesi konusunda hiçbir şekilde

çaydırıcı olmadı. Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'nin Ekim ayında Suriye'nin kuzeydoğusuna gerçekleştirdiği askeri hareket öncesinde Suriyeli mültecilerle onlarca görüşme gerçekleştirmişti. Bu görüşmeler, Mayıs ile Eylül arasında muhtemelen yüzlerce Suriyelinin "gönüllü geri dönüş" kisvesi altında zorla sınır dışı edildiğini ortaya koymuştu.

2019 ortalarında Yunanistan'a denizden ulaşan insanların sayısı 2016'dan bu yana kaydedilen en yüksek sayıydı. Bu durum, Ege adalarındaki kamplarda daha önce görülmemiş ölçüde aşırı kalabalığa yol açtı. 38 binden fazla kişi, 6 binden biraz fazla kişi kapasitesine sahip kamplarda tutuldu. Ülkedeki sığınmacıların, mültecilerin ve göçmenlerin giderek artan koruma ihtiyacı karşısında, Yunanistan'ın yeni kurulan hükümeti Kasım ayında gözaltı ve Türkiye'ye geri göndermeleri arttıran hızlandırılmış iltica prosedürlerini içeren yeni bir yasayı aceleyle çıkardı. Bu yasal değişiklik, Avusturya, Finlandiya ve Almanya'da sığınmacıların haklarını sınırlandıran ve gözaltılar ile sınır dışı uygulamalarına daha fazla odaklanan eğilimleri takip etti.

Yunanistan-Türkiye kara sınırından geçerek Yunanistan'a ulaşanların sayısı artarken, Yunanistan tarafının sığınmacıları geri ittiğine ve şiddet uyguladığına ilişkin ciddi iddialar da defalarca dile getirildi. Geri itme girişimlerinden kaçınabilenler Balkan yarımadasında yollarına devam etti. Yunanistan ve Bulgaristan'dan ayrıldıktan sonra bu yoldan geçiş yapanların sayısının 30 binin üzerinde olduğu bildirildi. Hırvatistan polisinin sistematik ve ısrarlı bir şekilde insanları toplu halde ülkeden çıkarması ve şiddet uygulaması nedeniyle yolculuğa devam edemeyen 10 binin üzerinde kişi, Bosna Hersek ve Sırbistan'da son derece kötü durumdaki kamplarda mahsur kaldı. Hırvatistan sınırındaki insan hakları ihlallerine ilişkin çok sayıda kanıtla rağmen, Avrupa Komisyonu Ekim ayında Hırvatistan'ın Schengen Bölgesi'ne tam entegrasyonunu tavsiye etti.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

İnsan hakları savunucusu olan kişiler ve sivil toplum örgütleri göçmen karşıtı politikalara karşı çıkmayı sürdürdü, göçmenlere ve sığınmacılara somut destek verdi ve onlarla dayanışma gösterdi. Kıtanın dört bir yanındaki hak savunucuları insanları denizde ve dağlarda tehlikelerden kurtardı, ihtiyacı olanlara ulaşım, yiyecek ve ilaç sağladı.

Birçok Avrupa ülkesinin insanlık adına yapılan bu fiillere yanıtı, insan hakları savunucularını eleştirmek, gözdağı vermek, taciz etmek, para cezalarına mahkum etmek ve hatta yargılamak oldu. Yunanistan, İtalya ve Fransa hükümetleri sıklıkla kurtarma faaliyetlerine kaçakçılık gibi muamele etti ve insan hakları savunucularının faaliyetlerini ulusal güvenliğe tehdit olarak değerlendirerek acil olduğu öne sürülen, daha sınırlandırıcı yasaların çıkartılması için kullandı.

AB yasalarındaki muğlaklık, devletlerin bu yasaları iç hukuklarında acımasızca yorumlamasına izin verdi ve bu durum insan hakları savunucularının çalışmaları üzerinde çaydırıcı bir etki yarattı. Birçok kişi ve STÖ, dayanışma eylemleri başlatmakta gitgide daha isteksiz davranmaya başladı.

Türkiye'de onlarca insan hakları savunucusu, insan hakları çalışmaları nedeniyle ceza soruşturmaları ve yargılamalarla karşı karşıya kaldı, gözaltında tutuldu ve cezaevine gönderildi. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Onursal Başkanı Taner Kılıç ve şubenin eski Direktörü İdil Eser ile diğer dokuz insan hakları savunucusu 2019'da yargılanmaya devam etti. Osman Kavala ve diğer 15 sivil toplum insanının yargılandığı dava da 2019 yılında sonuçlanmadı.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ

Çalışmalarına devam ederken zorluklarla karşılaşanlar yalnızca insan hakları savunucuları değildi. Bölgenin birçok ülkesinde yolsuzluğu, organize suçları ve savaş suçlarını araştıran gazeteciler 2019'da da tehditlere ve karalama kampanyalarına, gözdağına maruz kalmaya devam etti, hatta Hırvatistan, Sırbistan ve Bosna Hersek'te olduğu gibi fiziksel şiddete uğradı. Yetkililer çoğunlukla bu gibi saldırıları kınamakta veya etkin soruşturmalar yürütmekte yetersiz kalırken, Bulgaristan'da, muhtemelen üst düzey hükümet yetkililerinin de karıştığı yolsuzluk skandallarını ortaya çıkaran bir araştırmacı gazeteciye karşı yasal işlem başlatan bizzat yetkililerdi. Arnavutluk'ta tartışmalı bir yasa paketi, internet basınının özgürlüğünü tehlike altına soktu.

TOPLANMA ÖZGÜRLÜĞÜ

Fransa, Avusturya, Polonya, Romanya, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan dahil olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde kitlesel protestolar gerçekleştirildi. İnsanlar kemer sıkma önlemlerine ve yolsuzluğa karşı çıkmak, sosyal adaleti ve yargı bağımsızlığını savunmak için protestolara katıldı. Hükümetleri iklim değişikliğiyle mücadele tedbirleri almaya çağıran protestolar ve boykotlar, büyük Avrupa kentlerinde rutin haline geldi.

Buna karşılık, birçok devlet, çoğunlukla barışçıl toplanma ve ifade özgürlüğü haklarını ihlal eden tedbirlere başvurmayı seçti. Fransa, Avusturya ve İspanya'da yüzlerce kişi protestolar sırasında yaralandı. Fransa'da polis hukuka aykırı güç kullanımına başvurdu. Barışçıl toplanma hakkının kullanılmasını engellemek için sık sık genel yasak ilan edilen Türkiye'de ise polis barışçıl toplanmaları şiddetle dağıttı. Devletler, güvenlik güçlerinden protestolar sırasında sergiledikleri şiddet nedeniyle hesap sormakta yetersiz kaldı. Bazı devletler polis yetkilerini artırdı. Örneğin Almanya'da polis, ev hapsi ve iletişim gözetimi gibi tedbirleri 'gelecekte suç işleyebilecek failer' için de uygulayabiliyor. Buna karşılık, bazı mahkemeler, protestolar üzerindeki genel yasakları kaldırarak veya Polonya'da olduğu gibi, milliyetçiliğe ve ırkçılığa karşı düzenlenen protestolara katılanların haklarını savunarak bireysel özgürlerin korunması konusunda önemli bir rol oynadı. Ancak bunun bir bedeli oldu: Yargı bağımsızlığını zayıflatmaya çalışan Polonya yetkilileri, bu davalarda karar alan hakimlerin bazılarını taciz etti ve kademelerini düşürdü.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI

Polonya, Macaristan, Romanya ve Türkiye'de atılan yasal ve idari adımlar yargı bağımsızlığını, hukukun üstünlüğünü ve böylelikle adil yargılanma hakkını tehdit eder hale geldi.

Bu çatışmanın en görünür olduğu ülke Polonya'ydı. Hükümet ve parlamento, yargıyı kendi siyasi doğrultusuna uymaya zorlamak için çeşitli yasa ve politika değişikliklerini uygulamaya çalıştı.

Hakimler ve savcılar, yargıyı savunan açıklamalar yaptıkları için disiplin soruşturması riski altında buldular ve bizzat insan hakları ihlallerinin mağduru olma tehlikesi altına girdiler. Hakimler bireysel olarak devlet kanallarında ve sosyal medyada karalama kampanyalarına hedef oldu ve gözdağı verildi.

Macaristan'da adli yargıdaki denge ve denetleme mekanizmalarının aşınması, yargı bağımsızlığını zayıflatmaya devam etti. Avrupa Komisyonu, Mayıs ayında Romanya'yı yürütmenin hukukun üstünlüğüne müdahalesi de dahil olmak üzere çeşitli sorunları ele alması gerektiği, aksi takdirde AB'nin kurucu değerlerini ısrarlı bir şekilde ihlal eden bir üye devletin belirli haklarının askıya alınmasını öngören prosedürün başlatılacağı konusunda uyardı.

AB kurumları Polonya'daki duruma ilgili tepkilerini hızlıca arttırdı; ancak müdahaleleri yıl sonu itibarıyla henüz kayda değer gelişmeler sağlamamıştı.

Avrupa Birliği dışında, Türkiye'de yargı tehdit altındaydı. 2016'daki darbe girişimi sonrasındaki baskı ortamının ardından 2018'de çıkarılan yeni bir yasa ile kamu sektörü çalışanlarının iddia edilen bir "terör örgütü bağlantısı" sonucunda idari kararlar görevlerinden ihraç edilmesi mümkün kılındı.

NEFRET SUÇLARI VE AYRIMCILIK

2019'da gerileme eğilimi, tahammülsüzlük ve ayrımcılık çoğunlukla şiddete dönüştü. Şiddet; azınlıkları, hoşgörüyü ve kapsayıcılığı savunanları hedef aldı.

En az iki kamu görevlisi bu değerleri savunduğu için en ağır bedeli ödedi. Ocak ayında, Polonya'da, LGBTİ+ ve göçmen haklarını destekleyen Gdansk Belediye Başkanı Pawel Adamowicz, bir yardım etkinliğinde bıçaklanarak öldürüldü. Haziran ayında, Almanya'da Kassel Valisi Walter Lübcke, mültecileri hoş karşılayan politikaları desteklediği için başından vurularak öldürüldü.

Ekim ayında, Almanya'nın Halle kentinde, aşırı sağcı bir silahlı saldırgan, Yom Kippur ayını sırasında saldırı düzenlemeye çalıştığı sinagogun dışındaki bir kişiyi ve ardından saldırdığı büfede bir kişiyi öldürdü. Fransa'da da camileri hedef alan saldırılar bildirildi. Ekim ayında Bayonne kentinde bir erkek, bir camiyi kundaklamaya çalıştı ve iki erkeği ateşli silahla ağır yaraladı.

Avrupa'nın dört bir yanında Roman topluluklara yönelik ayrımcılık ve saldırılar devam etti. Bulgaristan'ın Voyvodinovo ve Gabrovo köylerindeki Romanlar zorla tahliye edildi ve evleri yıkıldı. Yerel yetkililer ile saldırgan grupların sorumlu olduğu bu olaylarda yüzlerce kişi zorla evinden çıkarıldı, daha sonra ise evleri yakılıp yıkıldı. İtalya'nın Giugliano komününde yetkililer, aralarında çocuklu ailelerin de bulunduğu 450 Romani yaşadıkları yerden zorla çıkardı ve bu topluluğa alternatif bir barınma imkanı sunmadı. İsveç ve Fransa'da da Romanlar yaşadıkları yerlerden zorla tahliye edildi.

KADIN HAKLARI

Kuzey İrlanda'da, Belfast Yüksek Mahkemesi'nin kararı üzerine uzun zamandır beklenen bir gelişme yaşandı; kürtaj suç olmaktan çıkarıldı ve kürtaja ilgili tüm ceza soruşturmaları düşürüldü. Slovakya'da Parlamento'nun kürtaja erişimi daha da sınırlandırma ve kürtajı suç haline getirme çabalarının devam etmesi, insan hakları örgütlerince protesto edildi. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri, Slovakya Parlamentosu'na ilgili yasayı geri çekme çağrısında bulundu.

Tecavüz de dahil olmak üzere cinsel şiddetten hayatta kalanlar 2019'da da adalete erişimde engellerle karşılaştı. Birçok Avrupa ülkesinde tecavüzün tanımı, onay olmadan cinsel ilişkinin tecavüz olduğunu kabul eden insan hakları hukuku ve standartlarına aykırı şekilde, güç kullanımını merkeze almayı sürdürdü. Danimarka, İspanya ve Birleşik Krallık da dahil olmak üzere birçok ülkede, cinsel şiddeti engelleme, soruşturma ve failleri yargılama konusunda sistematik olarak yetersiz kaldı. Cinsel şiddetten hayatta kalanlar ve kadın hakları aktivistleri yetersizliklere meydan okudu ve adalet talep etti.

İspanya'da, 'Wolf Pack' (Kurt Sürüsü) davasında verilen karara yönelik kitlesel protestoların ardından hükümet, yasalardaki tecavüz tanımının, onay olmadan cinsel ilişkinin tecavüz olduğunu açıkça belirtecek şekilde değiştirileceğini duyurdu. İspanya mahkemeleri daha önce, bir kadına tecavüz eden ve 'Kurt Sürüsü' olarak bilinen beş erkeği, kadının cinsel ilişkiye onay vermediği belirlendiği halde tecavüz suçundan beraat ettirmiş, onun yerine, şiddet ve korkutma söz konusu olmadığı gerekçesiyle daha az ceza öngören cinsel istismar suçundan mahkum etmişti. Bu karar daha sonra Yüksek Mahkeme tarafından bozuldu ve beş kişi Haziran ayında 15'er yıl hapis cezasına mahkum edildi.

Yunanistan'da tecavüzden hayatta kalanlar ile aktivistlerin çabaları sayesinde tecavüzün yasal tanımı, onaya dayalı olacak şekilde değiştirildi.

LGBTİ+ HAKLARI

Onur haftası etkinlikleri, Türkiye'deki birçok şehirde açık bir şekilde yasaklandı. Kasım 2017'den beri Ankara'da uygulanan süresiz genel yasak, nihayet Nisan ayında kaldırıldı. Fakat, daha sonra her bir etkinlik için ayrı ayrı yasaklar uygulanarak LGBTİ+ hakları üzerindeki hukuk dışı kısıtlamalar devam etti. Yasaklara karşı gelenler polis şiddetine ve soruşturmalara uğradı, hatta yargılandı. Polonya'da en az 64 yerel konsey, "LGBTİ+ ideolojisine" karşı kararlar çıkarttı.

Olumlu gelişmelere gelince, iki ülkede ilk kez Onur Yürüyüşleri düzenlendi. Haziran ayında Kuzey Makedonya'da, Eylül ayında ise Bosna Hersek'te Onur Yürüyüşü yapıldı. Potansiyel şiddet eylemleriyle ilgili kaygı verici belirtilere ve yüksek güvenlik önlemlerine rağmen, her iki etkinlik de ulusal yetkililer tarafından desteklendi, onay aldı ve şiddetin olmadığı bir festival havasında gerçekleşti.

**ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ
KÜRESEL BİR İNSAN HAKLARI
HAREKETİDİR. BİRİSİNE
ADALETSİZLİK YAPILDIĞINDA,
BU HEPİMİZİ İLGİLENDİRİR.**

BİZE ULAŞIN

info@amnesty.org.tr

+90 212 361 62 17-18

BİZE KATILIN

facebook.com/uluslararasiaforgututurkiye

@aforgutu